

การวิเคราะห์การสนทนาตามแนวของวจนปฏิบัติศาสตร์

วิภากร วงศ์ไทย

บทคัดย่อ

นักวจนปฏิบัติศาสตร์ วิเคราะห์การสนทนาโดยอิงกับทฤษฎีที่สำคัญ คือ ทฤษฎีวจนกรรมของ ออสติน และเซิร์ล ซึ่งถือว่าการสนทนาคือการแลกเปลี่ยนวจนกรรม หรือคือคำพูดที่เป็นการกระทำ และแฝงเจตนาของผู้พูด รวมทั้งทฤษฎีความร่วมมือและทฤษฎีความหมายที่เป็นนัยของไกรซ์ด้วย

Abstract

A pragmaticist analyzes conversation employing the speech act theories of Austin and Searle, who hold that conversation is an exchange of speech acts, or utterances, which are actions and which conceal the speaker's intentions, and also Grice's cooperative principle and implicature.

การพูดคุยกันนั้นเป็นกิจกรรมหนึ่งที่ทุกคนทำเป็นกิจวัตรประจำวันและใช้เวลาส่วนใหญ่ในแต่ละวันทำกิจกรรมนี้ การพูดคุยจึงกลายเป็นสิ่งที่ปกติมากจนหลายคนมองข้ามความสำคัญของมันไป อย่างไรก็ตามทางด้านวิชาการได้มีนักวิชาการหลายสาขาที่สนใจศึกษาการสนทนาอย่างจริงจังอันได้แก่นักวิชาการกลุ่มชาติพันธุ์วิธีวิทยา (Ethnomethodology) ภาษาศาสตร์สังคม (Sociolinguistics) ปรัชญา (Philosophy) ภาษาศาสตร์กลุ่มเน้นโครงสร้างและหน้าที่ (Structural-functional Linguistics) และสัญลักษณ์ศาสตร์เชิงสังคม (Social Semiotics) ซึ่งแต่ละสาขามีแนวทางการศึกษาของตนเองที่แตกต่างกันออกไป สำหรับในบทความนี้ ผู้เขียนนำเสนอเฉพาะแนวทางของกลุ่มนักปรัชญาเพียงกลุ่มเดียว เพราะเห็นว่างานของนักวิชาการกลุ่มนี้กำลังเป็นที่สนใจอย่างกว้างขวางของคนทั่วไป ในประเทศไทยหัวข้อนี้ก็ได้รับความสนใจเป็นอย่างมากเช่นเดียวกัน โดยเฉพาะในหมู่ของนิสิตนักศึกษา สังเกตได้จากงานวิทยานิพนธ์จำนวนมาก ที่นำเอาแนวคิดของนักวิชาการกลุ่มนี้ไปเป็นทฤษฎีอ้างอิงและเป็นแนวทางในการวิจัย

ศาสตร์ที่ศึกษาความหมายในการสื่อสารที่เกิดขึ้นในขณะที่ผู้พูดกับผู้ฟังมีปฏิสัมพันธ์กัน เรียกว่า วัจนปฏิบัติศาสตร์ (Pragmatics) ซึ่งคาเมรอน (Cameron, 2002) ให้คำจำกัดความของวิชานี้ไว้ว่า “Pragmatics is the field of enquiry that deals with how language can be used to do things and mean things in real world situations” หรือเป็นวิชาที่ศึกษาค้นคว้าว่า มนุษย์เราใช้ภาษาทำอะไรต่าง ๆ ได้อย่างไรและใช้ความหมายสื่อสารกันได้อย่างไร ซึ่งจากคำจำกัดความนี้ จะเห็นแนวคิดหลักที่สำคัญของวิชานี้สองประการ คือ 1. แนวคิดเรื่องของการใช้ภาษาเพื่อกระทำสิ่งต่าง ๆ (Speech Acts) กับ 2. เรื่องของความหมาย (Meaning) ซึ่งความหมายนี้นับว่าเป็นหัวใจหลักของวิชานี้ ดังจะเห็นได้จากคำจำกัดความของชื่อวิชานี้ในตำราภาษาศาสตร์ในยุค 1980 ที่เขียนไว้ว่าวิชา Pragmatics คือ วิชาที่ศึกษาเกี่ยวกับ “meaning in use or meaning in interaction” (Thomas, 1995: 1) “meaning in interaction” คือ ความหมายที่เกิดขึ้นในขณะที่มีการสนทนาหรือปฏิสัมพันธ์เป็นความหมายที่ผู้พูดสื่อไปยังผู้ฟัง ซึ่งผู้ฟังจะเข้าใจความหมายนี้ ต้องอาศัยการตีความทั้งในทางภาษาและจากบริบทอื่น ดังนั้นจึงต่างจากความหมายในทางอรรถศาสตร์ (Semantics) ซึ่งเป็นการศึกษาความหมายของคำที่ปรากฏอยู่ในประโยคที่ไม่ได้เกิดจากการสื่อสารระหว่างผู้พูดกับผู้ฟัง ในทางวัจนปฏิบัติศาสตร์ผู้ฟังเมื่อฟังคำพูดของผู้พูดจะต้องตีความว่าที่ผู้พูด พูดนั้นหมายถึงอะไร คำพูดนั้นถือเป็นวัจนกรรมแบบไหน เพราะวัจนปฏิบัติศาสตร์ ถือว่าคำพูดที่ผู้พูดพูดออกมา ล้วนเป็นวัจนกรรมไม่แบบใดก็แบบหนึ่งทั้งสิ้น

ดังนั้น การสนทนากันตามแนวของวัจนปฏิบัติศาสตร์ คือการแลกเปลี่ยนวัจนกรรมกันระหว่างผู้พูดกับผู้ฟังด้วยความร่วมมือกัน การที่สองฝ่ายสามารถสื่อสารเข้าใจซึ่งกันและกันได้ นั่น กลุ่มนี้เชื่อว่าเพราะมีกลไกอยู่กลไกหนึ่ง เป็นเครื่องชี้นำและควบคุมการพูดให้อยู่ภายใต้กรอบปฏิบัติเดียวกันที่ผู้ร่วมสนทนามีเหมือนกัน เครื่องมือหรือกลไกนี้ทางวัจนปฏิบัติศาสตร์เรียกว่า Co Operative Principle หรือกฎของความร่วมมือ

ในบทความนี้จะพูดถึงทฤษฎีสำคัญ 2 ทฤษฎีที่สัมพันธ์กับการสนทนา คือ ทฤษฎีวัจนกรรมของ ออสติน (Austin, 1962) กับ เซอร์ล (Searle, 1969) และทฤษฎีความร่วมมือของ ไกรธ (Grice, 1975)

ทฤษฎีวัจนกรรม (Speech acts)

สำหรับแนวคิดเรื่องของวัจนกรรมนั้น มีจุดเริ่มต้นมาจาก John L. Austin ซึ่งเป็นนักปรัชญาชาวอังกฤษ โดยในปี 1955 เขาได้นำเสนอผลงานชื่อ "How to do Things with words" ที่มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด ซึ่งผลงานนี้ถูกพิมพ์ในปี 1962 หลังจากที่เขาเสียชีวิตลง ออสตินให้ความสำคัญกับภาษาธรรมดาๆ ที่คนเราใช้กันในชีวิตประจำวันหรือที่เรียกว่า ordinary language ซึ่งก่อนหน้านี้ นักปรัชญา เช่น รัสเซลล์ (Russell) มองว่าภาษาประจำวันเป็นภาษาที่มีความบกพร่อง ดังนั้นเราต้องหันมาปรับปรุงและแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ของภาษา ในทางกลับกันออสตินเห็นว่าสิ่งที่น่าสนใจมากกว่าการหาข้อบกพร่องของภาษาก็คือ เราน่าจะหันมาวิเคราะห์ว่า ทั้งๆ ที่ภาษามีความบกพร่องตามความเห็นของรัสเซลล์ แต่ทำไมคนเรายังสามารถใช้ภาษาสื่อสารกันได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล นอกจากนี้แล้ว ออสตินยังได้ตั้งข้อสังเกตอีกประการหนึ่งเกี่ยวกับประโยคที่เราใช้สื่อสารกันว่าเราไม่ได้ใช้ภาษาเพียงเพื่อพูดถึงสิ่งใดสิ่งหนึ่งเท่านั้น แต่เรายังใช้ภาษาทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (perform actions) ด้วย ออสตินเริ่มต้นการศึกษาเรื่องนี้ โดยพูดถึงเรื่องของคำกริยาที่แสดงการกระทำ (performative verbs) โดยเขาบอกว่า ถ้อยคำ (utterances) ที่คนเราพูดออกมานั้น มันไม่ได้เป็นประโยคบอกเล่าหรือประโยคคำถาม ที่ใช้ในการบอกกล่าวหรือพูดถึงความจริงใดในโลกนี้ หรือที่เรียกว่าประโยค Constative ซึ่งสามารถตัดสินได้ว่าถูกหรือผิด แต่มันเป็นการกระทำ (actions) ซึ่งไม่สามารถตัดสินได้ว่าถูกหรือผิด การกระทำนั้นอาจจะสำเร็จหรือล้มเหลวขึ้นอยู่กับว่า การกระทำนั้นกระทำภายใต้เงื่อนไขของแต่ละการกระทำหรือไม่ ตัวอย่างเช่น คำพูดที่ว่า "I name this ship Liberty Bell" ถ้าพูดในสถานการณ์ที่เหมาะสมในบริบทที่เป็นกรอบธรรมเนียมปฏิบัติ ก็ถือว่าคำพูดนี้เป็นการกระทำที่แท้จริง คือ ทำการตั้งชื่อเรือ คำพูดที่เป็นการกระทำเช่นนี้ เรียกว่า วัจนกรรม วัจนกรรมจะเปลี่ยนแปลงสิ่งเดิมหรือสภาพเดิมที่เป็นอยู่ให้มีสภาพใหม่เช่น ในกรณีของการตั้งชื่อเรือ เดิมเรือลำนั้นยังไม่มีชื่อพอใช้ วัจนกรรม "I name This ship "Liberty Bell" เรือลำนั้นก็จะมีชื่อเรียกขึ้นมาทันที

ทฤษฎีถ้อยคำที่แสดงการกระทำ (Performative Hypothesis): ออสตินได้จำแนกประโยคการกล่าวถ้อยคำที่เป็นการแสดงการกระทำออกเป็น 2 ชนิด คือถ้อยคำกระทำชัดเจน (Explicit Performative) กับถ้อยคำกระทำไม่ชัดเจน (Implicit Performative) ดังมีรายละเอียดดังนี้

ถ้อยคำกระทำชัดเจน (explicit performative) คือ ถ้อยคำที่เป็นวัจนกรรมอย่างชัดเจน ซึ่งเกิดจากการที่ผู้พูดระบุคำกริยาที่แสดงการกระทำไว้อย่างชัดเจน ผู้ฟังไม่ต้องตีความว่าถ้อยคำที่ผู้พูดพูดออกนั้นเป็นวัจนกรรมใด ซึ่งถ้อยคำประเภทนี้จะต้องประกอบด้วยลักษณะต่อไปนี้

1. มี คำกริยา บางคำเท่านั้นที่จัดเป็น คำกริยาที่แสดงวัจนกรรมได้ เป็นกลุ่มคำกริยาที่ไม่สามารถบอกได้ว่า คำพูดนั้น “จริง” หรือ “เท็จ” จากตัวอย่างประโยคต่อไปนี้ (Thomas, 1995: 32)

1. I drive a white car.
2. I apologize
3. I name this ship ‘The Albatross’.
4. I bet you \$5 it will rain.

ทั้ง 4 ประโยคตัวอย่างนี้ มีความคล้ายกันทางไวยากรณ์ แต่ทางด้านวัจนปฏิบัติศาสตร์แล้ว ประโยคที่ 1 แตกต่างจากประโยคอื่นๆ อย่างมาก ในแง่ที่ว่าประโยคที่ 1 เป็นประโยคบอกกล่าวหรือสื่อความซึ่งเราสามารถตัดสินได้ว่า ประโยคนั้นๆ เป็นจริงหรือเท็จ ถ้าประโยคนี้ไม่จริงผู้ฟังสามารถพูดตอบได้ว่า ‘That’s not true, your car is silver’ ในขณะที่ประโยค 2–4 เราไม่สามารถพูดตอบได้ว่า ‘That is not true’ ทั้งนี้ เพราะคำกริยาในประโยคที่ว่านี้ไม่ใช่กริยาที่เกี่ยวกับการบอกเล่า บอกกล่าว ซึ่งสามารถตัดสินได้ว่าจริงหรือเท็จ แต่เป็นกลุ่มของคำกริยาที่เรียกว่า คำกริยาที่แสดงการกระทำ (Performatives) ซึ่งออสตินบอกว่าไม่สามารถตัดสินได้ว่า จริงหรือเท็จ แต่จะเข้าใจกันในเรื่องที่ว่า คำกริยากลุ่มนี้ แสดงการกระทำ (Perform an Action) ดังนั้น เมื่อเราพูดว่า “I apologize” เราไม่ได้บอกกล่าว แต่เราได้แสดงการกระทำ การกระทำที่ว่านี้ คือ การขอโทษ

2. ประธานของประโยค ต้องเป็นบุรุษที่หนึ่ง เอกพจน์
3. กริยาต้องอยู่ในปัจจุบันกาล
4. คำว่า “hereby” จะมีหรือไม่ก็ได้ เช่น I (hereby) name...

ซึ่งจากทั้งหมดนี้สามารถเขียนสรุปเป็นสูตรได้ดังนี้

I (hereby) Vp you . . .

หมายเหตุ : Vp คือ Performative Verb

และจากสูตรนี้ เราสามารถสร้างประโยควัจนกรรมหรือการกล่าวด้วยคำกระทำชัดเจน ได้เช่น

I hereby apologize.

I hereby name this ship The Albatross

I hereby bet you

ถ้อยคำกระทำไม่ชัดเจน (Implicit Performative) หมายถึงถ้อยคำที่มีคำกริยาที่แสดงการกระทำ (performative verb) เหมือนกับแบบถ้อยคำกระทำชัดเจน แต่มีบริบทการใช้ที่ไม่เคร่งครัดเหมือนแบบแรก ได้แก่ ประโยควัจนกรรม I promise..., I apologize..., I warn you..., ซึ่งมีคุณสมบัติทุกอย่างเหมือนแบบแรก ต่างกันตรงที่ว่า แบบหลังนี้ไม่เกี่ยวข้องกับธรรมเนียม

ปฏิบัติและผู้พูดประโยควัจฉกรรณจะเป็นใครก็ได้ ในการพูดที่เป็นการสัญญา การขอโทษ หรือการเตือน นอกจากนี้แล้วในทางไวยากรณ์ ประธานของประโยคไม่จำเป็นต้องเป็นบุรุษที่ 1 เอกพจน์ ปัจจุบันกาล ตัวอย่างเช่น

Thin ice

Savage dog

Slippery when wet

การพูดทั้ง 3 แบบนี้ ถือเป็นวัจฉกรรณการเตือน ซึ่งก็ถือเป็นถ้อยคำกระทำแบบหนึ่ง และเมื่อพิจารณาทางด้านโครงสร้างประโยคแล้ว ถือว่าเป็นการกล่าวถ้อยคำกระทำไม่ชัดเจน

ออสตินให้ข้อสังเกตว่า ประโยค (Performative) หรือถ้อยคำกระทำนั้น บางครั้งอาจจะล้มเหลวได้ถ้าไม่ทำตามเงื่อนไขของการกระทำทำให้คำพูดเป็นผล (Felicity Conditions) โดยปกติแล้วเงื่อนไขของการกระทำที่ว่าจะใช้กับถ้อยคำกระทำที่เกี่ยวกับพิธีการ ซึ่งขึ้นอยู่กับประเพณีของแต่ละวัฒนธรรมของสังคมนั้นๆ โดยออสตินกล่าวถึงเงื่อนไขที่ใช้กับวัจฉกรรณที่เกี่ยวข้องกับพิธีการและประเพณี ไว้เป็นข้อๆ ดังนี้ (Coulthard, 1985)

1. ต้องมีธรรมเนียมการปฏิบัติที่เป็นที่ยอมรับและทำให้เกิดผล โดยในธรรมเนียมปฏิบัตินี้มีบุคคลที่ได้รับมอบหมายให้กล่าวคำพูดที่เป็นประเพณีปฏิบัติ
2. ธรรมเนียมปฏิบัติเหล่านี้ต้องเกิดขึ้นกับบุคคลและสถานการณ์ที่เหมาะสมเพื่อที่จะทำให้พิธีนั้นสำเร็จลงอย่างสมบูรณ์
3. ธรรมเนียมนี้จะต้องปฏิบัติโดยผู้ร่วมงานทุกคนอย่างถูกต้อง
4. ธรรมเนียมนี้จะต้องปฏิบัติอย่างสมบูรณ์ตามที่ประเพณีได้กำหนด

ส่วนเงื่อนไข สำหรับวัจฉกรรณอื่นที่ไม่ได้เป็นพิธีกรรม (Ritual) นั้น ออสตินยังไม่ทันพูดถึงเขาก็เสียชีวิตลงเสียก่อน เซอร์ล ซึ่งเป็นลูกศิษย์ของออสติน จึงศึกษาต่อจากที่ออสตินได้ศึกษาไว้

สิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งที่ออสตินได้ศึกษาไว้ คือ เขาได้แบ่งวัจฉกรรณย่อยออกจากวัจฉกรรณแต่ละวัจฉกรรณ โดยบอกว่าวัจฉกรรณแต่ละวัจฉกรรณนั้นประกอบด้วย 3 วัจฉกรรณย่อยๆ ดังนี้

1. วัจฉกรรณการสื่อความตามรูปภาษา (Locutionary Act) หมายถึง Act หรือการกระทำ การเปล่งเสียงพูดออกมาเป็นการสื่อความหมายตามรูปภาษา เช่น พูดว่า “แดงร้องไห้” “แดง” เป็นประธาน “ร้องไห้” เป็นกริยา
2. วัจฉกรรณการแสดงเจตนา (Illocutionary Act) หมายถึง เจตนาที่แฝงอยู่ในการพูดนั้นๆ เช่น พูดว่า “คุณสวยจัง” นั่นก็คือ ผู้พูดมีเจตนาชม ในทางวัจฉนปฏิบัติศาสตร์ ถือว่า วัจฉกรรณย่อยข้อนี้เป็นวัจฉกรรณที่แท้จริงซึ่ง ได้แก่ วัจฉกรรณขอโทษ วัจฉกรรณขออภัย วัจฉกรรณคำทอน เป็นต้น

3. วัจนกรรมการแสดงผลของการกล่าวถ้อย (Perlocutionary Act) หมายถึง ผลของคำพูดของผู้พูดที่มีต่อผู้ฟัง

ทฤษฎีวัจนกรรมของเซอร์ล

หลังจากออสตินเสียชีวิตลง เซอร์ลซึ่งเป็นลูกศิษย์ของออสติน ได้สานงานต่อโดยเซอร์ลได้ออกหนังสือชื่อ “Speech Acts” ในปี 1969 อธิบายการกล่าวถ้อย ซึ่งต่างจากออสติน โดยเซอร์ลบอกว่า โดยปกติแล้วในแต่ละวัจนกรรม มีวัจนกรรมย่อยรวมอยู่ 4 แบบด้วยกัน (“Speech-Act Theory”, 2002: 490)

1. วัจนกรรมการสื่อความตามรูปภาษา (Utterance Act) คือ การที่ผู้พูดใช้หน่วยคำคำหรือประโยคในภาษาเป็นเครื่องมือในการสื่อ

2. วัจนกรรมการนำเสนอข้อความ (Propositional Act) คือ เนื้อหาสาระที่ผู้พูดต้องการสื่อ

3. วัจนกรรมการแสดงเจตนา (Illocutionary Act) คือ ความตั้งใจที่แฝงไว้ในคำพูด ที่ผู้พูดพูดออกมา เช่น ต้องการถาม, สั่ง หรือ ขอร้อง เป็นต้น

4. วัจนกรรมการแสดงผลของการกล่าวถ้อย (Perlocutionary Act) คือ ผลที่เกิดกับผู้ฟังหลังจากที่ผู้พูดกล่าวถ้อยออกมา เช่น ผลที่เกิดจากการที่ผู้พูดชวน (persuading) ให้ผู้ฟังทำบางสิ่งบางอย่าง คือ การที่ผู้ฟังทำตามคำชวนสิ่งนั้นๆ

ในขณะที่ออสตินให้ความสำคัญกับตัวผู้พูด เซอร์ลกลับให้ความสำคัญกับผู้ฟังโดยสนใจว่าผู้ฟังจะเข้าใจ หรือตีความได้อย่างไรว่าถ้อยคำที่ผู้พูดกล่าวออกมานั้นเป็นวัจนกรรมใดและคำตอบของปัญหานี้ คือ เซอร์ลบอกว่ามีเครื่องมืออยู่ 2 ชนิดที่ช่วยในการตีความสำหรับผู้ฟัง

1. IFIDS (Illocutionary Force Indicating Devices) : เครื่องมือบ่งชี้เจตนาของผู้พูดซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ

1.1 โครงสร้างของประโยคที่มีกริยาของประโยค เป็นคำกริยาแสดงการกระทำ (performative verbs):

I (Vp) you that ...

1.2 สำหรับประโยคที่ไม่มีคำกริยาประเภทแสดงการกระทำจะมีการเรียงลำดับคำ (Word order) การลงน้ำหนักเสียง (Stress) และระดับเสียง (Intonation) เป็นเครื่องมือบ่งชี้แทน :

You're going! (วัจนกรรมการบอก)

You're going? (วัจนกรรมการถามเพื่อความแน่ใจ)

Are you going? (วัจนกรรมการถามเนื่องจากไม่รู้)

2. Felicity Conditions : เงื่อนไขของการทำให้คำพูดเป็นผลหรือเหมาะสม

2.1 เงื่อนไขบอกเนื้อความ (Propositional Content Condition) หมายถึง เนื้อหาสาระของถ้อยคำนั้น ต้องสอดคล้องกับประเภทของวัจนกรรม เช่น เนื้อหาของวัจนกรรมขอโทษ จะต้องเกี่ยวกับการแสดงความเสียใจในเหตุการณ์ที่ไม่ดีที่ผ่านมาที่เกิดจากการกระทำของผู้พูด

2.2 เงื่อนไขบอกปัจจัยพื้นฐาน (Preparatory Conditions) หมายถึง หลักการพื้นฐานที่เป็นความจริงเกี่ยวกับวัจนกรรมนั้น

2.3 เงื่อนไขบอกความจริงใจ (Sincerity Condition) หมายถึง ผู้กล่าวถ้อยต้องมีความจริงใจที่จะทำตามวัจนกรรมนั้นๆ เช่น วัจนกรรมสัญญาก็ต้องทำตามสัญญา

2.4 เงื่อนไขบอกข้อผูกมัด (Essential Condition) หมายถึง เมื่อผู้กล่าวถ้อย กล่าววัจนกรรมอะไรออกไปเท่ากับว่ามีข้อผูกมัดเกิดขึ้นกับผู้กล่าวถ้อยนั้น เช่น ในการกล่าววัจนกรรมสัญญา เมื่อผู้พูด พูดไปแล้ว เกิดข้อผูกมัดหรือเกิดหน้าที่ที่จะต้องทำตามสัญญาขึ้นมา

ซึ่งกฎทั้ง 2 นี้สามารถนำไปใช้กับวัจนกรรมอื่นได้ เช่นเดียวกัน เช่น วัจนกรรมขอร้อง วัจนกรรมการถาม วัจนกรรมการขอบคุณ วัจนกรรมการเตือน วัจนกรรมการสั่ง เป็นต้น

วัจนกรรมอ้อม

เซอร์ล (Searle, 1969) ได้เสนอแนวคิดต่อไปสำหรับ วัจนกรรม คือ เรื่องของ Indirect Speech Acts หรือวัจนกรรมอ้อม ซึ่งเป็นรูปแบบของภาษาที่มีการใช้เป็นประจำในการสนทนา เนื่องจากการใช้ที่แสดงถึงความรู้สึกระหว่างผู้พูดกับผู้ฟัง

จากเรื่องของวัจนกรรมที่กล่าวไปแล้ว เป็นเรื่องของการใช้ภาษาที่รูปแบบ (Form) ตรงกับการใช้ (Function) นั่นก็คือ

รูปแบบประโยคบอกเล่า ใช้ เพื่อบอกเล่า

รูปแบบประโยคคำถาม ใช้ เพื่อถาม

รูปแบบประโยคคำสั่ง ใช้ เพื่อสั่ง

วัจนกรรมที่มีรูปของภาษาตรงกับหน้าที่ เช่นนี้เรียกว่า วัจนกรรมตรง ซึ่งเกิดขึ้นเมื่อผู้ฟังได้ฟังการกล่าวถ้อยของผู้พูดแล้ว ก็จะต้องแปลความหมายของประโยคต่อจากนั้นต้องแปลเจตนาของผู้พูด ถ้าเจตนาของผู้พูดตรงกับรูปแบบของประโยคแล้ว นั่นก็คือ วัจนกรรมตรง ตัวอย่างเช่น แม่พูดกับลูกว่า “Take your feet off the table” แม้ใช้รูปประโยคคำสั่ง เพื่อสั่งให้ลูกเอาเท้าลง ดังนั้นจึงเรียกการกล่าวถ้อยเช่นนี้ว่า เป็นวัจนกรรมตรง ในทางกลับกันยังมีวัจนกรรมอีกประเภทหนึ่งที่รูปไม่ตรง

กับหน้าที่ เช่น ใช้ประโยคคำถาม เพื่อการขอร้อง เช่น Could you pass the salt? หรือใช้ประโยคบอกเล่า เพื่อการสั่ง เช่น I'm hungry. เป็นการบอกทางอ้อมว่า ขออาหารให้ฉันรับประทานหน่อย

วัจนกรรมประเภทหลังนั้นเรียกว่า วัจนกรรมอ้อม และเป็นรูปแบบการใช้ภาษาที่คนนิยมใช้กันมาก รูปแบบหนึ่ง เนื่องจากเป็นเครื่องมือที่ใช้สื่อถึงสภาพดังได้กล่าวแล้ว

ประเด็นที่เซอร์ลสนใจคือ เรารู้ได้อย่างไรว่า ถ้อยคำที่ผู้พูดสื่อออกมานั้นเป็นวัจนกรรมตรงหรือวัจนกรรมอ้อม ก่อนอื่นเซอร์ลได้แบ่งความหมาย (Meaning) ออกเป็น 2 ชนิด คือ ความหมายของผู้พูด (Speaker's Meaning) กับความหมายของประโยค (Sentence Meaning) สำหรับประโยควัจนกรรมอ้อมนั้น ผู้พูดสื่อความหมาย 2 อย่าง หนึ่งคือ ความหมายตามประโยค และสองความหมายของผู้พูด หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือผู้ฟังต้องตีความว่า ที่ผู้พูดกล่าวออกมานั้น ความหมายของประโยคคืออะไร ต่อจากนั้นผู้ฟังต้องตีความว่าในการพูดนั้น ผู้พูดมีเจตนาอะไร เช่น จากการสนทนาระหว่าง X กับ Y ต่อไปนี้ :

X : Let's go to the movie tonight.

Y : I have to study for an exam

X ตีความประโยคที่ Y พูด และแปลเจตนาของ Y ได้ว่า การพูดของ Y เป็นการพูดปฏิเสธ แต่เป็นการปฏิเสธที่ใช้โดยผ่านประโยคบอกเล่า Y สื่อความหมายการปฏิเสธ โดยไม่ใช้ประโยคปฏิเสธ แต่ใช้ประโยคบอกเล่าแทน เช่นนี้ เรียกว่า วัจนกรรมอ้อม ดังนั้นในฝ่ายของผู้ฟังการที่จะเข้าใจ ความหมาย ทั้ง 2 อย่าง คือ ความหมายของประโยค และความหมายของผู้พูด (เจตนา) ได้นั้น จะต้องมีความรู้ความสามารถในสิ่งต่อไปนี้

1. รู้เรื่องของวัจนกรรม
2. เคยรู้เรื่องที่พูดกันนั้นกับผู้พูดมาก่อน
3. สามารถตีความได้โดยอาศัยความรู้ร่วมกัน โดยใช้บริบททางภาษาและบริบทอื่นร่วมด้วย
4. รู้กฎแห่งความร่วมมือของไกรซ (Grice)

ซึ่งสำหรับข้อสุดท้ายนี้ มีรายละเอียดในลำดับต่อไปดังนี้

กฎของความร่วมมือ (Co operative Principle)

ไกรซซึ่งเป็นลูกศิษย์อีกคนหนึ่งของออสตินให้ความสำคัญกับการสนทนามากโดยในปี 1975 เขาได้ออกหนังสือชื่อ "Logic and Conversation" เขามีความคิดเห็นว่า ในการสนทนานั้น ผู้สนทนา 2 ฝ่าย ไม่เพียงแต่จะแลกเปลี่ยนวัจนกรรมกันเท่านั้น แต่ยังมิบางสิ่งที่คุณสนทนายึดเป็นกรอบหรือแนวทางในการพูดคุย เพื่อให้ต่างฝ่ายมีความเข้าใจกันสามารถสื่อสารกันรู้เรื่อง เขามองการสนทนาเป็นกิจกรรมที่ต้องอาศัยความร่วมมือกันระหว่างผู้พูดกับผู้ฟัง แม้กระทั่งว่าในบางครั้ง เมื่อผู้ฟังไม่เข้าใจความหมาย

ตามคำพูดที่ผู้พูดพูดออกมาถึงพยายามหาความหมายอื่นที่อยู่นอกเหนือจากคำพูดนั้น โกรธเรียกกลไกที่ทำให้เกิดความร่วมมือในการสนทนานี้ว่า Cooperative Principle ซึ่งพูดไว้ ดังนี้ “Make your conversational contribution such as is required, at the state at which it occurs, by the accepted purpose or direction of the talk exchange in which you are engaged.” (Yule, 1996: 37)

ซึ่งจากกฎรวมนี้ โกรธแบ่งย่อยออกได้เป็น 4 กฎย่อยหรือ Maxim ดังต่อไปนี้

1. กฎของปริมาณ (Maxim of Quantity) หมายถึง ข้อเสนอแนะให้ผู้พูด พูดให้ มีเนื้อหาสาระ และมีปริมาณการพูดที่ไม่มากหรือน้อยเกินไป
2. กฎของคุณภาพ (Maxim of Quality) คือ การไม่พูดในสิ่งที่ไม่จริง หรือในสิ่งที่ไม่มีความจริงเพียงพอ
3. กฎของความเกี่ยวเนื่อง (Maxim of Relation) คือ การพูดในสิ่งที่สอดคล้องกันหรือไม่พูดคนละเรื่องกัน
4. กฎความเป็นระเบียบ (Maxim of Manner) หมายถึง
 1. การหลีกเลี่ยงการปิดบัง ข้อมูล
 2. การหลีกเลี่ยงความกำกวมหรือพูดให้แจ่มแจ้ง
 3. การพูดให้กระชับไม่เยิ่นเย้อ
 4. การพูดให้มีลำดับขั้นตอน ไม่วกวน กลับไปกลับมา

ข้อน่าสังเกตคือ ถึงแม้ Maxim หรือกฎย่อยจะอยู่ในรูปของประโยคคำสั่ง แต่ทั้งกฎของความร่วมมือ และ Maxim ไม่ใช่ ‘rule’ หรือกฎบังคับที่เด็ดขาด ดังนั้นเราจึงพบว่า มีหลายครั้งที่เดียวที่เราไม่พูดตาม Maxim นั้น ๆ เช่น บางครั้ง สิ่งที่เราพูด มีข้อมูลน้อยเกินไป (ซึ่งผิดกฎ Maxim ข้อ 1) หรือมากเกินไป (ซึ่งผิด กฎ Maxim ข้อ 1) บางครั้งก็พูดออกนอกเรื่อง (ซึ่งผิดกฎ Maxim ข้อ 3) บางครั้งพูดคลุมเครือและวกวน (ซึ่งผิดกฎ Maxim ข้อ 4) แต่อย่างไรก็ตาม ไม่ได้หมายความว่าเราไม่ได้ยึดกฎความร่วมมือ ในการทางกลับกัน ถ้าเมื่อไรผู้พูดละเมิด Maxim นั้นแปลว่าเขาต้องการบอกอะไรบางอย่างกับผู้ฟังซึ่งบางอย่างที่ผู้พูดไม่ได้พูดออกมาตรงๆ แต่เป็นการพูดที่ให้ผู้ฟังคิดเอาเองนั่นก็คือ ความหมายโดยนัย หรือที่ โกรธ เรียกว่า implicature

ความหมายโดยนัยเกิดจากการที่ผู้พูดไม่พูดตามกฎย่อยข้อหนึ่งข้อใดหรือเรียกว่ามีการฝ่าฝืนกฎย่อย โกรธ จำแนกการฝ่าฝืนกฎย่อยออกเป็น 5 ประเภท (Thomas, 1995: 64) ได้แก่

1. Flouting a Maxim หมายถึง การที่ผู้พูดไม่ทำตามกฎย่อยโดยไม่ได้ตั้งใจว่าจะหลอกลวง (deceiving) หรือทำให้เกิดความเข้าใจผิด (mislead) แต่ต้องการสื่อความหมายโดยนัยการละเมิดแบบนี้ทำให้เกิดความหมายโดยนัย ดังนั้นจึงถือว่าเป็นแบบที่สำคัญที่สุด

2. Violating a Maxim หมายถึง การที่ผู้พูดพยายามพูดให้เกิดความเข้าใจผิดหรือผู้ฟังเกิดความคล้อยตาม เช่น การพูดในการโต้สวน การพูดโต้เถียง

3. Infringing a Maxim หมายถึง การที่ผู้พูดไม่ทำตามกฎย่อยอันเนื่องมาจาก ความสามารถในการพูดภาษานั้นๆ ของผู้พูดยังไม่ดีพอ

4. Opting a Maxim หมายถึง การที่ผู้พูดไม่ทำตามกฎย่อยเนื่องจากเหตุผลที่จำเป็นบางประการ เช่น การที่ตำรวจไม่บอกรายละเอียดเรื่องที่เกิดขึ้นกับนักข่าวเพราะจะทำให้เสียรูปคดี

5. Suspending a Maxim หมายถึง การที่ผู้พูดไม่สามารถพูดบางอย่างได้เพราะขัดกับวัฒนธรรม เช่น ในบางสังคมห้ามไม่ให้เอ่ยชื่อคนที่ตาย ดังนั้นเมื่อผู้พูดจำเป็นต้องพูดถึงคนตาย ก็จะต้องพูดอ้อมค้อม ซึ่งถือเป็นการละเมิดกฎของความเป็นระเบียบ

และตามที่ได้กล่าวไปแล้วข้างต้น คือ ในบรรดาข้อฝ่าฝืนทั้งหมดที่กล่าวมา ข้อแรก หรือ Flouting เป็นข้อที่สำคัญที่สุด เพราะเป็นเครื่องมือที่ผู้พูดใช้เพื่อบอกความหมายโดยนัย ซึ่งการฝ่าฝืน Maxim เพื่อต้องการสื่อความหมายโดยนัยนี้ เป็นการฝ่าฝืนที่ผู้พูด แสดงอย่างชัดเจนเปิดเผย เพราะต้องการให้ผู้ฟังตระหนักถึงว่า ผู้พูดกำลังสื่อความหมายโดยนัย

ความหมายโดยนัย (Implicature)

สำหรับความหมายโดยนัย นั้นเกรย์ ได้แบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ

1. ความหมายโดยนัยของการสนทนา (Conversational Implicature)
2. ความหมายโดยนัยแบบดั้งเดิม (Conventional Implicature)

โดยมีรายละเอียดของทั้ง 2 แบบ ดังนี้

1. ความหมายโดยนัยของการสนทนา (Conversational Implicature)

คือ การบอกความหมายทางอ้อม ซึ่งเกิดขึ้นในขณะสนทนา แบ่งเป็น 2 ชนิดย่อย คือ

1. ความหมายโดยนัยของบทสนทนาแบบทั่วๆ ไป (Generalized Conversational Implicature) หมายถึง การที่ผู้ฟังรู้ถึงความหมายที่ผู้พูดต้องการสื่อได้โดยไม่ต้องอาศัยความรู้พิเศษที่เกี่ยวข้องกับบริบทใดบริบทหนึ่ง โดยปกติแล้วในการสนทนาผู้ร่วมสนทนาต่างก็ยึดกฎของความร่วมมือและ Maxim ทั้ง 4 ที่ได้กล่าวไปแล้วแต่ในบางครั้งอาจมีการฝ่าฝืน Maxim ได้ ตัวอย่าง เช่น

A : I hope you brought the bread and the cheese.

B : Ah, I brought the bread. (Thomas, 1996: 40)

การพูดน้อยเกินไปของ B ในที่นี้ B ตอบว่าซื้อขนมปัง แต่ไม่ได้บอกว่าซื้อเนยแข็งด้วยเป็นการฝ่าฝืนกฎของปริมาณ ขณะเดียวกัน A ก็รู้ว่า B ยังยึดสัญญาหรือกฎของความร่วมมืออยู่แต่ที่ B ฝ่าฝืน Maxim นั้นเป็นการบอกอะไรบางอย่างนั่นคือการบอกทางอ้อมว่าสิ่งที่ไม่ได้พูดถึงในที่นี้ คือ “Cheese”

เป็นสิ่งที่ B ไม่ได้ซื้อ ความหมายที่ A ตีความได้จากคำตอบของ B เป็นการตีความจากสิ่งที่ B ไม่ได้พูด แต่เป็นการบอกทางอ้อมโดยใช้วิธีการฝ่าฝืนกฎปริมาณ ผู้ฟังเมื่อเห็นว่าผู้พูดฝ่าฝืนกฎโดยเปิดเผย เช่นนี้ แสดงว่าผู้พูดกำลังจะบอกความหมายโดยนัยอะไรบางอย่าง การสื่อความหมายโดยนัยของ B เช่นนี้ เรียกว่า ความหมายโดยนัยของบทสนทนา สิ่งที่สำคัญคือ ผู้ที่ต้องการสื่อความหมายโดยนัย คือ ผู้พูดส่วนผู้ฟัง จะเข้าใจสิ่งที่ผู้พูดต้องการสื่อจริงๆ ได้จากการ “Inference” หรือสรุปเอาเองจากคำพูดของผู้พูดหลังจาก ที่ผู้ฟังฟังแล้วโดยไม่ต้องอาศัยความรู้อะไรพิเศษ ความหมายโดยนัยที่เกิดจากการสื่อแบบนี้เรียกว่า ความหมายโดยนัยของบทสนทนาแบบทั่วๆ ไป (Generalized Conversational Implicature) ตัวอย่าง ของความหมายโดยนัยแบบนี้ ได้แก่

1.1 การใช้ Indefinite Article หรือคำนำหน้านามชนิดไม่เจาะจง เช่น a, an

1.2. การใช้คำในกลุ่มคำที่มีการเรียงลำดับ (Scale) เช่น

1.2.1 การเรียงลำดับคำบอกปริมาณ (all, most, many, some, few)

1.2.2 การเรียงลำดับคำบอกความถี่ (always, often, sometimes)

เมื่อผู้พูดจะกล่าวด้วยและต้องการพูดถึงคำที่อยู่ในกลุ่มที่มีการเรียงลำดับหรือ Scale เขาก็จะเลือกคำนั้นๆ ไปใช้ เช่น

I'm studying linguistics, and I've completed some of required courses.

จากการเลือกใช้ “some” ในประโยคข้างบนนี้ ผู้พูดสื่อความหมายโดยอ้อมว่า “ไม่ใช่ทั้งหมด” หรือ “+ >not all” (สำหรับเครื่องหมาย “+” หมายถึง ความหมายโดยนัยที่ผู้พูดต้องการสื่อ) ความหมาย โดยนัยของบทสนทนาแบบทั่วๆ ไปในแบบของข้อ 1.2 นี้ เรียกว่า **ความหมายโดยนัยของลำดับชั้น** (Scalar Implicature) ซึ่งแนวคิดหลักของความหมายโดยนัยที่เกิดจากการเลือกคำในลำดับ คำที่มีการเรียงเป็นแถวเช่นนี้ ก็คือถ้าเลือกคำใดแล้ว คำอื่นๆ ที่อยู่ลำดับเหนือขึ้นไปจะมีค่าเป็นลบหมดทุกคำ ดังนั้นในกรณีของ “some” คำที่อยู่เหนือขึ้นไปคือ ‘all’, ‘most’ และ ‘many’ มีค่าเป็นลบ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่า การที่ผู้พูด A ใช้คำว่า “some” เป็นการบอกทางอ้อมว่าไม่ใช่ “all” หรือ “most” หรือ “many” หรือ +> not most, +> not many และถ้า A พูดต่อว่า

They're sometimes really interesting.

A บอกทางอ้อม ว่า +> not always, +> not often.

นอกจากลำดับชั้น บอกปริมาณและความถี่แล้ว ยังมีลำดับชั้นแบบอื่นๆ อีกเช่น จากตัวอย่าง ประโยคต่อไปนี้

a. It's possible that they were delayed

b. This should be stored in a cool place.

ประโยค a คำว่า “possible” สื่อความหมายโดยนัยว่า not certain (+> not certain) ซึ่งอยู่ในลำดับที่เหนือกว่า “possible” ใน ลำดับขั้นของความเป็นไปได้ (scale of likelihood) สำหรับประโยค b. “should” สื่อความหมายโดยนัยว่า not must (+> must) ซึ่งอยู่เหนือกว่าในลำดับขั้นการเรียงคำของคำกลุ่ม “บังคับ” (scale of obligation) และ “cool” บอกทางอ้อมว่า “ไม่เป็นน้ำแข็ง” หรือ +> not frozen ซึ่งอยู่เหนือกว่า ในลำดับขั้นของความเย็น (Scale of Coldness)

ประเด็นที่น่าสนใจประเด็นหนึ่งเกี่ยวกับความหมายโดยนัยของคำในลำดับขั้นคือ เมื่อผู้พูดแก้ไขคำในลำดับขั้นที่กล่าวออกไป คำอื่นในลำดับขั้นเดียวกันนั้นจะถูกนำมาใช้แทน ตัวอย่างเช่น

I got some of this jewelry in Hong Kong-um actually I think I got most of it there.

จากประโยคข้างบนนี้ ผู้พูดใช้คำว่า “some” เป็นการบอกทางอ้อม หรือโดยนัยว่า “ไม่มาก” หรือ “+>not most” ต่อมามีการแก้ไขโดยยกเลิก คำว่า “some” และใช้ “most” แทน ซึ่งเป็นคำอื่นในลำดับขั้นเดียวกัน ซึ่งก็ยังคงเป็นการบอกโดยนัยต่อว่า “ไม่ทั้งหมด” หรือ +> not all

2. ความหมายโดยนัยของบทสนทนาแบบเฉพาะ (Particularized Conversational Implicature) หมายถึงความหมายโดยนัยที่ผู้ฟังตีความได้จากการพูดของผู้พูด แต่การตีความนี้ต้องอาศัยบริบทของการสนทนาเข้าช่วยด้วย ตัวอย่างเช่น

A. Hey, coming to the wild party tonight?

B. My parents are visiting.

ดูเหมือนว่าคำตอบของ B เป็นการฝ่าฝืนกฎของความเกี่ยวเนื่อง คือ เป็นการตอบที่ไม่ตรงคำถามแต่ A รู้ว่า B เคารพในกฎของความร่วมมือ การฝ่าฝืนกฎย่อยของ B อย่างเห็นได้ชัดเช่นนี้เป็นการสื่อความหมายอะไรบางอย่าง การที่จะเข้าใจความหมายโดยนัยของ B A ต้องคิดถึงว่า B พูดในสิ่งที่ B คิดว่า A เข้าใจ หรือมีความรู้ร่วมกันนั่นก็คือ การพูดคุยกับพ่อแม่ ควรทำกันในสถานที่ที่เงียบไม่สามารถคุยในงานเลี้ยงได้ ดังนั้น B จะไม่มางานเลี้ยง หรือ +> B not at party และเนื่องจากความหมายโดยนัยแบบนี้มีการใช้บ่อยมาก ดังนั้นจึงมักเรียกสั้นๆ ว่า ความหมายโดยนัย (Implicatures)

อีกตัวอย่างหนึ่งที่ ผู้พูดไม่ปฏิบัติตามกฎย่อยของความเกี่ยวเนื่อง เพราะต้องการสื่อความหมายโดยนัย

A. Do you like ice-cream?

B. Is the Pope Catholic?

คำตอบของ B ไม่เกี่ยวกับคำถามของ A เป็นการละเมิดกฎย่อยของความเกี่ยวเนื่อง แต่ขณะเดียวกัน A รู้ว่า B ตระหนักถึงกฎของความร่วมมือ แต่การที่ตอบแบบนี้คงเป็นเพราะต้องการสื่อความหมายโดยนัยอะไรบางอย่าง ซึ่งก็คือคำตอบสำหรับคำถามของ B คือ yes ดังนั้นก็เป็นการตอบคำถามที่ A ถาม B ด้วย แต่ได้สื่อความหมายโดยนัยด้วยว่า คำถามแบบนี้ไม่น่าจะถาม หรือผู้ถามน่าจะรู้คำตอบอยู่แล้ว ดังนั้นคำตอบของ B จึงไม่ใช่ “Yes” ธรรมดาแต่เป็น “Obviously yes”

ตัวอย่างอีกชุดหนึ่ง ต่อไปนี้

A. Do vegetarians eat hamburger?

B. Do chickens have lips?

ในกรณีนี้ แทนที่ B จะตอบ แต่กลับถามกลับไ้ ดังนั้นถือว่าฝ่าฝืนกฎย่อยของความเกี่ยวเนื่อง แต่ A รู้ว่า B ยังยึดกฎแห่งความร่วมมือ อยู่แต่การที่ B ตอบแบบนี้ เป็นเพราะ B ต้องการสื่อความหมายโดยนัยอะไรบางอย่าง ซึ่งก็เหมือนกับตัวอย่างของไอศกรีม แต่ในกรณีหลังนี้ความหมายที่สื่อออกเหนือจากคำในประโยค หรือความหมายโดยนัยก็คือ คำตอบของคำถามที่ A ถามมันเป็นที่ยูู้ กัันอยู่แล้ว ดังนั้น A ไม่น่าจะถามคำถาม เช่นนี้ ดังนั้นคำตอบของ B ไม่ใช่ “not” ธรรมดาๆ จริงๆ แล้ว ก็คือ “Of course not!”

2. ความหมายโดยนัยแบบดั้งเดิม (Conventional Implicature)

ความหมายโดยนัยตามแบบดั้งเดิมต่างกับความหมายโดยนัยของบทสนทนา ตรงที่ไม่ขึ้นอยู่กับกฎของความร่วมมือ หรือกฎย่อยของกฎของความร่วมมือ ความหมายโดยนัยแบบดั้งเดิมไม่จำเป็นต้องเกิดขึ้นในขณะที่มีการสนทนาและไม่ต้องอาศัยบริบทพิเศษ สำหรับผู้ฟังที่จะต้องตีความ แต่ความหมายโดยนัยแบบดั้งเดิมจะสัมพันธ์กับคำใดคำหนึ่งโดยเฉพาะ และเมื่อมีการใช้คำนั้นๆ ก็จะมีมีความหมายเพิ่มขึ้นตามมา ตัวอย่างของความหมายโดยนัยแบบดั้งเดิม เช่น

1. การใช้คำเชื่อม “but” ในการตีความของประโยค “p but q” นั่นก็คือ $p \& q$ หรือประโยค p รวมกับประโยค q บวกกับความหมายโดยนัยที่บอกถึงความแตกต่าง (contrast) ระหว่างข้อมูลใน p และ q ตัวอย่างประโยค เช่น

“Mary suggested black” (= p) ซึ่งต่างกับ “my choosing white” (=q) และเมื่อ 2 ประโยคนี้นี้เชื่อมกันโดยใช้ “but” จะได้ประโยค

a. Mary suggested black, but I chose white.

ซึ่งตีความได้ว่า ประโยค p เชื่อมกับประโยค q โดย “but” ได้ความหมายโดยนัย คือ ความขัดแย้งกันทางความหมายของ 2 ข้อความ หรือ เขียนเป็นสูตรได้ดังนี้

b. $p \& q (+) p$ is in contrast to q)

2. การใช้คำเชื่อม “even”

คำว่า “even” เป็นการบอกโดยนัยว่า “ตรงข้ามกับที่คาดหวังเอาไว้” เช่น

Even John came to the party .

ผู้พูดประโยคดังกล่าวนี้ ไม่ได้คาดหวังว่า John จะมางานเลี้ยง

3. การใช้คำเชื่อม “yet” มีความหมายโดยนัยว่า “สิ่งที่กำลังเป็นอยู่นี้จะเปลี่ยนไป หรือเป็นตรงกันข้ามในเวลาอันใกล้” ตัวอย่างเช่น จากการพูดประโยค

“Dennis isn’t here yet” แปลว่า ตอนนี้ Dennis ยังไม่มาแต่ผู้พูดคาดว่า Dennis จะมาหลังจากที่พูดนี้

4. การใช้คำเชื่อม “and” มีความหมายโดยนัย 2 อย่างคือ

1. ถ้าประโยคมีกริยาคงสภาพ (static verb) “and” จะแปลว่า “นอกเหนือจากนี้” (in addition) หรือ “มีอีกสิ่งหนึ่งเพิ่มขึ้นมา” (plus) เช่น

Yesterday, Mary was happy and ready to work.

2. ถ้าประโยคมีกริยาที่เกี่ยวข้องกับการเคลื่อนไหว (dynamic verb) “and = and then” หรือ “และแล้ว” เช่นตัวอย่างประโยค

She put on her clothes and left the house.

สำหรับ “and” ในแบบ 1 นั้นสามารถมีการสลับที่ของ 2 ประโยคได้ ส่วนในแบบ 2 นั้น 2 ประโยคสลับที่กันไม่ได้

บรรณานุกรม

- Austin, J. L. 1962. **How to Do Things with Words**. Oxford: Oxford University Press.
- Cameron, D. 2002. **Working with Spoken Discourse**. London: SAGE Publications.
- Coulthard, M. 1985. **An Introduction to Discourse Analysis**. 2nd ed. London: Longman.
- Finch, G. 2001. **Linguistic Terms and Concept**. New York: Palgrave.
- Finegan, Edward. 1994. **Language: Its Structure and Use**. 2nd ed. Fort Worth: Harcourt Brace and Company.
- Grice, H. P. 1975. "Logic and Conversation." In P. Cole and J. L. Morgan, editors. **Syntax and Semantics 3: Speech Acts**, pp.416-424. New York: Academic Press.
- "Indirect Speech Acts." 1975. In P. Cole and J. L. Morgan, editors. **Syntax and Semantics: 3 Speech Acts**. New York: Academic Press.
- "Speech-Act Theory." 2002. In Kirsten Malmkjær, editor. **The Linguistic Encyclopedia**. 2nd ed. London: Routledge.
- Parker, F. 1986. **Linguistics for Non-Linguists**. Boston: Allyn and Bacon.
- Searle, J. R. 1969. **Speech Acts: an Essay in the Philosophy of Language**. Cambridge: Cambridge University Press.
- Thomas, J. 1995. **Meaning in Interaction: an Introduction to Pragmatics**. London: Longman.
- Wordhaugh, R. 1986. **Introduction to Sociolinguistics**. Oxford: Basil Blackwell.
- Yule, George. 1996. **Pragmatics**. Oxford: Oxford University Press.